

POSUDEK

oponenta

na diplomovou práci studentky Jitky Lípové na téma:

Duševní porucha a její trestněprávní souvislosti

Jak autorka v úvodu uvádí, vybrala si pro svoji diplomovou práci aktuální i velmi zajímavé téma. Diplomovou práci pojala jako přehled aspektů, s nimiž se v trestním právu hmotném i procesním můžeme s institutem duševní poruchy setkat. Práci segmentovala na úvod, další čtyři kapitoly a závěr spojený s úvahami de lege ferenda. Jednotlivé kapitoly jsou dále členěny na subkapitoly, oddíly a pododdíly. Diplomová práce obsahuje též bohatý seznam tuzemské i cizojazyčné odborné literatury, ovšem podstatně chudší seznam publikované a nepublikované judikatury. Je k ní připojeno též anglické resumé.

Ve druhé kapitole je popsána historie právní úpravy nepřičetnosti, zmenšené přičetnosti a postavení znalců na našem území. K této kapitole nemám zásadní připomínky.

Podle mého názoru však autorka zbytečně velký prostor věnovala podrobnému popisu jednotlivých duševních poruch, obsaženému ve třetí kapitole, a to na úkor trestně právního výkladu dále uvedených pojmů. V té souvislosti velmi kladně hodnotím množství odborné literatury, z níž autorka čerpala, ovšem totéž bohužel nelze konstatovat o judikatuře. Po obsahové stránce mám v případě této kapitoly výhradu k definici *nepřičetnosti* na s. 21, kde se patrně jeden řádek 2x opakuje. Pokud jde o výčet rozhodnutí v případě *zmenšené přičetnosti* pachatele, postrádám podmíněné upuštění od potrestání s dohledem podle § 48 TrZ. Přes názor obsažený na s. 46 si nemyslím, že vydání trestního příkazu při podezření na duševní poruchu je zcela vyloučeno. Pokud bude spis obsahovat znalecký psychiatrický posudek, o jehož správnosti nevznikají pochybnosti, nic tomuto postupu soudu nebrání.

Čtvrtá kapitola je věnována znaleckému posuzování duševní poruchy. I když i tato kapitola je zpracována v zásadě kvalitně, chybí mi v ní zmínka o případech podání znaleckého posudku dvěma znalci psychiatry podle § 105 odst. 4 TrŘ a podání znaleckého posudku ústavu podle § 110 TrŘ. Tyto dvě situace vyplňují hlubokou propast, která by jinak vznikla mezi posudkem jednoho znalce – fyzické osoby a posudkem znaleckého ústavu podaným na základě pozorování obviněného. Při obhajobě diplomové práce by autorka měla prokázat nejen znalost této problematiky, nýbrž zaujmout stanovisko i k případu, kdy proti sobě stojí dva obsahově rozdílné znalecké posudky (druhý posudek zpravidla opatří obhajoba). Konečně, i když autorka cituje z odborné literatury, že „psychologický znalecký posudek je, až na výjimky, též posudkem psychiatrickým“ (s. 56), nedomnívám se, že by s tímto názorem bylo možno beze zbytku souhlasit. Znalec sexuolog může mít totiž jako základní obor psychologii (viz např. prof. Weiss), ovšem není lékař, takže nemůže podat znalecký posudek z oboru psychiatrie.

K závěrečné kapitole a úvahám de lege ferenda nemám zásadní připomínky. Přes výše uvedené menší výhrady mám zato, že diplomová práce byla zpracována kvalitně a že je plně způsobilá k tomu, aby byla obhájena. Námitky nemám ani proti použité systematice a metodice (kompilace, komparace).

Diplomovou práci předběžně hodnotím druhým klasifikačním stupněm. Doporučuji, aby se autorka při obhajobě zaměřila mj. na výše uvedené vytýkané i sporné problémy.

V Plzni dne 8. května 2012

JUDr. Jindřich F a s t n e r
oponent

